

Semestrální zkouška ISS/ISSk, řádný termín, 9.1.2023, skupina A

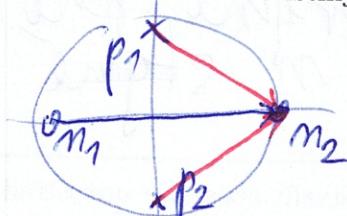
Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... REF
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál je reálný a má délku $N = 64$ vzorků. Známe koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 1 + j$. Napište, jaký/é další koeficient/y DFT tím pádem známe a jaká/é je/jou jeho/jejich hodnota/y.

$$X[N-k] = X^*[k] \quad \text{známe tedy}$$

$$\underline{\underline{X[61] = 1-j}}$$

Příklad 2 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = -0.98$ a $n_2 = 1$ a dva póly: $p_1 = 0.98j$ a $p_2 = -0.98j$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = 0$ rad.

$$|H(e^{j\omega_1})| = \frac{\text{součin dlelek množiných}}{\text{součin doložených}} = \frac{2 \cdot 0}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}} = 0$$

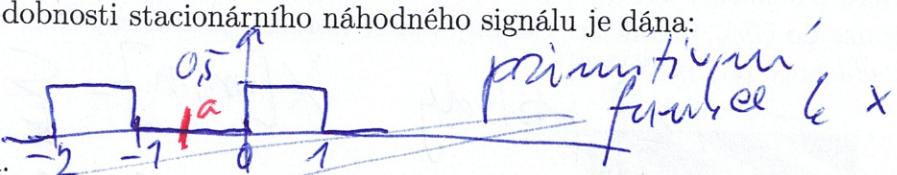
Příklad 3 Jsou dány dva FIR filtry s impulsními odezvami $h_1 = [1 \ 1 \ 1]$ a $h_2 = [1 \ -1 \ 1]$. Tyto filtry jsou spojeny sériově (za sebou). Určete impulsní odezvu výsledného filtru.

$$h[n] = h_1[\bar{n}] * h_2[\bar{n}] = [1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1]$$

Příklad 4 Funkce hustoty pravděpodobnosti stacionárního náhodného signálu je dána:

$$p(x) = \begin{cases} 0.5 & \text{pro } -2 \leq x \leq -1 \\ 0.5 & \text{pro } 0 \leq x \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Určete střední hodnotu tohoto signálu.

$$a = \int x p(x) dx = 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-2}^{-1} + 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^1 = 0.5 \left[\frac{1}{2} - 2 + \frac{1}{2} - 0 \right] = -0.5$$

Příklad 5 Napište, zda pro stacionární náhodný signál se střední hodnotou $a = 0$ existuje vztah mezi jeho rozptylem D a výkonem P . Pokud ano, krátce dokažte nebo zdůvodněte.

$$\text{akto, jsou rovné: } P = \sum_{n=0}^{N-1} x^2[n] \quad P = D$$

odhad: $P = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x^2[n]$

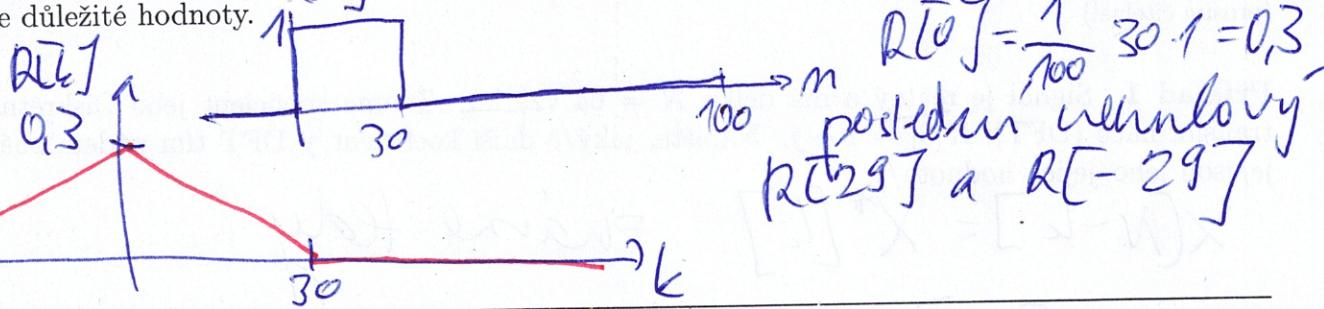
$\rightarrow$ to same

$$D = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} (x[n] - a)^2 =$$

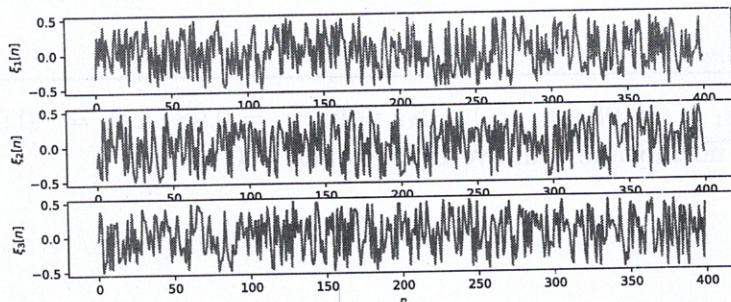
$$= \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x^2[n]$$

Příklad 6 Diskrétní signál o délce $N = 100$ je dán: $x[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq n < 30 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete graf všech jeho nenulových autokorelačních koeficientů. Použijte vychýlený odhad. Na osách k i $R[k]$ uveďte důležité hodnoty.

Příklad 7 Na obrázku jsou 3 realizace náhodného signálu. Určete, zda je tento signál stacionární a krátce zdůvodněte.

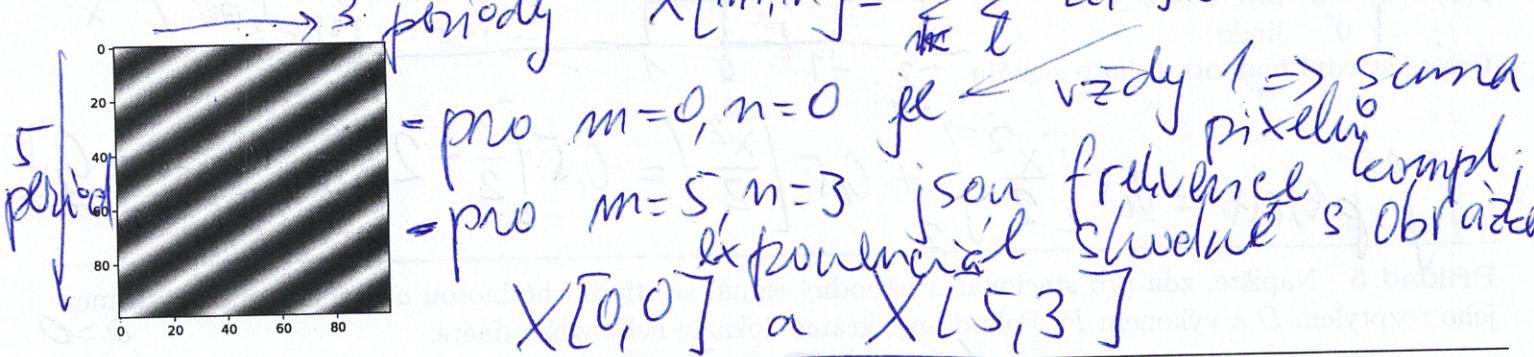

stacionární
 $a[n]$ a $D[n]$
zřejmě pro všechna
 n stejně

Příklad 8 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů obsahuje uprostřed jeden světlý pixel: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou nulové. Napište nebo nakreslete, jak bude vypadat obrázek po filtrování 2D-filtrem (maskou, konvolučním jádrem) o rozdíru 5×5 , jehož všechny prvky mají hodnotu $\frac{1}{25}$.

uprostřed obrázku bude čtverec 5×5 ,
s koeficientem $\frac{1}{25}$. Konvoluce s posunutím
jednooblokovým impulsem funguje jako
"kopírka s posunem" (je to $\frac{1}{25}$).

Příklad 9 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů má hodnoty 0 (černá) až 1 (bílá). Určete, které koeficienty $X[m, n]$ jeho 2D-DFT budou nenulové a krátce zdůvodněte. Uvažujte hodnoty m a n pouze do 50ti. Pomůcka: všechny pixely obrázku jsou nezáporné, takže pečlivě zvažte, zda mezi nenulové koeficienty patří i $X[0, 0]$.

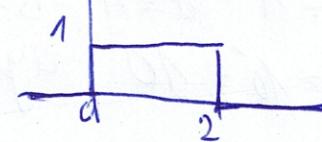
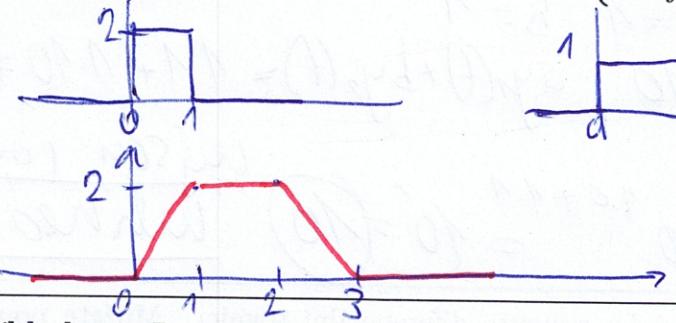
Příklad 10 Jsou dány dva signály se spojitým časem: $x_1(t) = 3 \cos(14\pi t)$, $x_2(t) = \delta(t)$ (Diracův impuls). Vypočtěte

$$\int_{-\infty}^{+\infty} x_1(t)x_2(t)dt = \int_{-\infty}^{+\infty} 3 \cos(14\pi t) \delta(t) dt = 3 \cos(0) = 3$$

sampling pro $t=0$ ...

Příklad 11 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Příklad 12 Periodický signál se spojitým časem je dán: $x(t) = 14e^{0.7j} e^{j1000\pi t}$. Napište indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho Fourierovy řady (FŘ). Pomůcka: zvažte dobře, zda pro tento signál platí $c_k = c_{-k}^*$.

$$x(t) = \sum_{k} (c_k e^{jk\omega_0 t}) \rightarrow \text{pouze jeden koeficient}$$

$$\underline{c_1 = 14 e^{0.7j}}$$

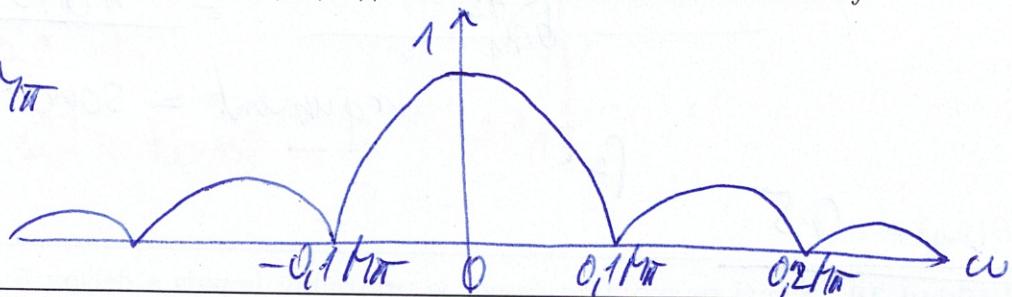
Příklad 13 Signál se spojitým časem je obdélník

$$x(t) = \begin{cases} 50000 & \text{pro } -10 \mu s \leq t \leq +10 \mu s \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

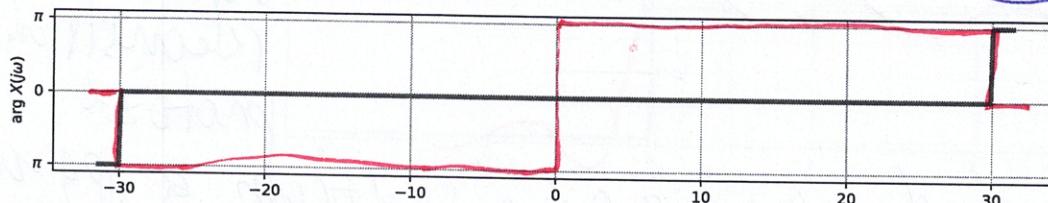
Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce $|X(j\omega)|$. Na osách uveděte důležité hodnoty.

$$D\omega = 50000 \cdot 20 \cdot 10^6 = 1$$

$$\omega_x = \frac{2\pi}{20 \cdot 10^6} = \pi \cdot 10^5 = 0,1 \text{ M}\omega$$

Příklad 14 Na obrázku je průběh argumentu spektrální funkce $\arg X(j\omega)$ signálu $x(t)$. Do téhož obrázku nakreslete průběh argumentu spektrální funkce signálu s opačným znaménkem: $-x(t)$.

$$X(j\omega) \rightarrow -X(j\omega)$$

argument 0 $\rightarrow \pi$ nebo $-\pi$ / konst

Příklad 15 Odvoďte Parsevalův teorém, určující výkon signálu z jeho spektra, pro Fourierovu řadu. Pomůcka: určete a sečtěte výkony jednotlivých komplexních exponenciál v "syntezacním" vzorečku FŘ.

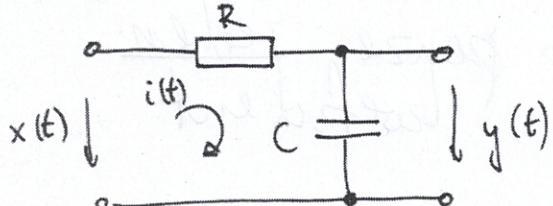
$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{jk\omega_0 t} \quad P = \frac{1}{T_1} \int |x^2(t)| dt = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T_1} |c_k|^2 e^{jk\omega_0 t} dt =$$

$$= \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T_1} |c_k|^2 \int_{-T_1/2}^{T_1/2} |e^{jk\omega_0 t}|^2 dt = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T_1} |c_k|^2 \cdot T_1 = \underline{\sum_{k=-\infty}^{\infty} |c_k|^2}$$

Příklad 16 Chování systému se spojitým časem je dáno: $y(t) = 10^{x(t)}$. Dokažte, že tento systém není lineární tak, že najdete signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$, pro které neplatí definice linearity $ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow ay_1(t) + by_2(t)$. Pomůcka: nejlépe se Vám bude pracovat s konstantními signály.

Například $x_1(t) = 0$ $x_2(t) = 1$ $a = 1$ $b = 1$
 $y_1(t) = 10^0 = 1$ $y_2(t) = 10^1 = 10$ $ay_1(t) + by_2(t) = 1 \cdot 1 + 1 \cdot 10 = 11$
 výstup pro mix $y(t) = 10^{ax_1(t) + bx_2(t)} = 10^{1 \cdot 0 + 1 \cdot 1} = 10^1 = 10$ uveden rovněž uhlíkovým

Příklad 17 Pro systém se spojitým časem na obrázku sestavte diferenciální rovnici. Můžete použít konstantu $\tau = RC$.

$$i(t) = \frac{x(t) - y(t)}{R} \quad i(t) = C \frac{dy(t)}{dt}$$

$$x(t) - y(t) = RC \frac{dy(t)}{dt}$$

$$x(t) = y(t) + \tau \frac{dy(t)}{dt}$$

Příklad 18 Přenosová funkce $H(s)$ systému se spojitým časem má jeden nulový bod: $n_1 = 0$ a dva póly: $p_1 = -1 + 1000j$, $p_2 = -1 - 1000j$. Určete hodnotu frekvenční charakteristiky tohoto systému na kruhové frekvenci $\omega_1 = 1000$ rad/s.

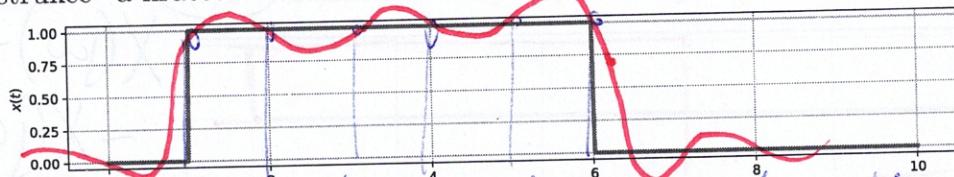
$p_1 = -1 + 1000j \quad \omega = j\omega$
 $p_2 = -1 - 1000j$

modul = $\frac{\text{součin délky můstek}}{\text{součin délky členů}}$
 $= \frac{1000}{1 \cdot 2000} = 0,5$

argument = $\frac{\text{součet úhlu můstek}}{\text{součet úhlu členů}} = \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2} - 0 = 0$

$$H(j\omega_1) = 0,5$$

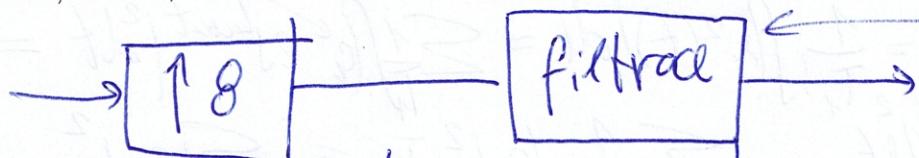
Příklad 19 Signál se spojitým časem je pravoúhlý impuls s délkou $5 \mu s$. Tento signál je vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 5$ MHz. Nakreslete do stejného obrázku výsledek sekvence "vzorkování → rekonstrukce" a krátce zdůvodněte.

weší ideální
rekonstrukce,
protože

obdélník má nelokální šířku a společně s výzkumovací teorií.

Příklad 20 Diskrétní signál na vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 8$ kHz je potřeba převést na vzorkovací frekvenci $F_{s2} = 64$ kHz. Napište nebo nakreslete schéma, jaký je korektní postup. Pokud použijete nějaký filtr, uveďte, na které vzorkovací frekvenci pracuje, a jaká je jeho frekvenční charakteristika.

filtr pracuje
na $F_{s2} = 64$ kHz

hadvzorkování
doplňení tří milisekund
vzorku po každém průběhu
(v čas. oblasti 4 milisekund
siams prochází 8 milisekund
vzorku)

Semestrální zkouška ISS/ISSk, řádný termín, 9.1.2023, skupina B

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... REF
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál je reálný a má délku $N = 128$ vzorků. Známe koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 1 + j$. Napište, jaký/é další koeficient/y DFT tím pádem známe a jaká/é je/jou jeho/jejich hodnota/y.

viz A

$$X[125] = 1 - j$$

Příklad 2 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = -0.98$ a $n_2 = 1$ a dva póly: $p_1 = 0.98j$ a $p_2 = -0.98j$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = 0$ rad.

viz A

$$|H(e^{j\omega_1})| = 0$$

Příklad 3 Jsou dány dva FIR filtry s impulsními odezvami $h_1 = [1 \ 1 \ 1]$ a $h_2 = [1 \ -1 \ 1]$. Tyto filtry jsou spojeny sériově (za sebou). Určete impulsní odezvu výsledného filtru.

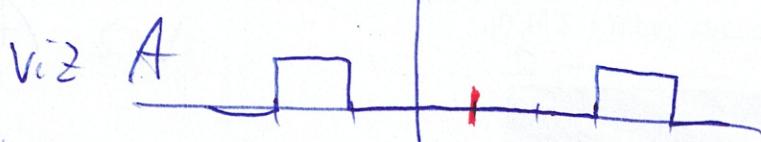
viz A

$$h[n] = [1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1]$$

Příklad 4 Funkce hustoty pravděpodobnosti stacionárního náhodného signálu je dáná:

$$p(x) = \begin{cases} 0.5 & \text{pro } -2 \leq x \leq -1 \\ 0.5 & \text{pro } 3 \leq x \leq 4 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Určete střední hodnotu tohoto signálu.

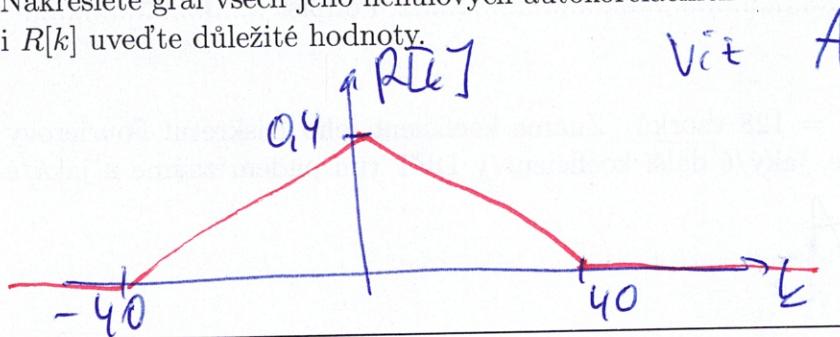
$$a = 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-2}^{-1} + 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_3^4 = 0.5 \left[\frac{1}{2} - 2 + 8 - 4.5 \right] = 0.5 \cdot 2 = 1$$

Příklad 5 Napište, zda pro stacionární náhodný signál se střední hodnotou $a = 0$ existuje vztah mezi jeho rozptylem D a výkonem P . Pokud ano, krátce dokažte nebo zdůvodněte.

viz A

Příklad 6 Diskrétní signál o délce $N = 100$ je dán: $x[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq n < 40 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

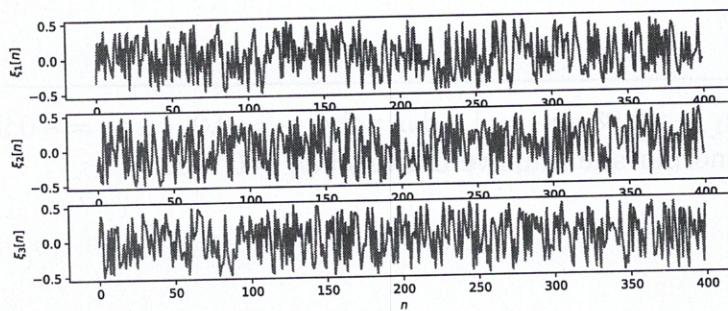
Nakreslete graf všech jeho nenulových autokorelačních koeficientů. Použijte vychýlený odhad. Na osách k i $R[k]$ uveďte důležité hodnoty.

Příklad 7 Na obrázku jsou 3 realizace náhodného signálu. Určete, zda je tento signál stacionární a krátce zdůvodněte.

Viz A
stacionární

Viz A

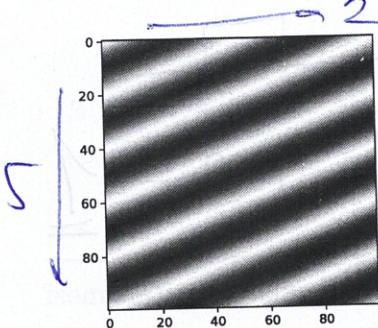

Příklad 8 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů obsahuje uprostřed jeden světlý pixel: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou nulové. Napište nebo nakreslete, jak bude vypadat obrázek po filtrování 2D-filtrem (maskou, konvolučním jádrem) o rozdílu 5×5 , jehož všechny prvky mají hodnotu $\frac{1}{25}$.

Viz A

Příklad 9 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů má hodnoty 0 (černá) až 1 (bílá). Určete, které koeficienty $X[m, n]$ jeho 2D-DFT budou nenulové a krátce zdůvodněte. Uvažujte hodnoty m a n pouze do 50ti. Pomůcka: všechny pixely obrázku jsou nezáporné, takže pečlivě zvažte, zda mezi nenulové koeficienty patří i $X[0, 0]$.

Viz A

$X[0,0]$ a $X[5,2]$

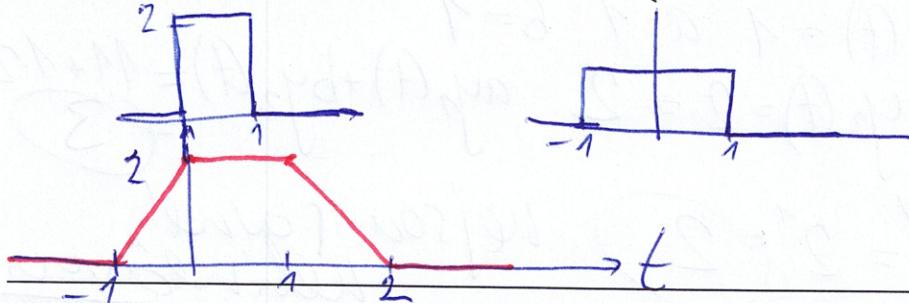
Příklad 10 Jsou dány dva signály se spojitým časem: $x_1(t) = 6 \cos(10\pi t)$, $x_2(t) = \delta(t)$ (Diracův impuls). Vypočtěte

$$\int_{-\infty}^{+\infty} x_1(t)x_2(t)dt = 6$$

Viz A

Příklad 11 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Příklad 12 Periodický signál se spojitým časem je dán: $x(t) = 7e^{0.5j} e^{j1000\pi t}$. Napište indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho Fourierovy řady (FŘ). Pomůcka: zvažte dobře, zda pro tento signál platí $c_k = c_{-k}^*$.

viz A

$$\underline{c_1 = 7e^{j0.5}}$$

Příklad 13 Signál se spojitým časem je obdélník

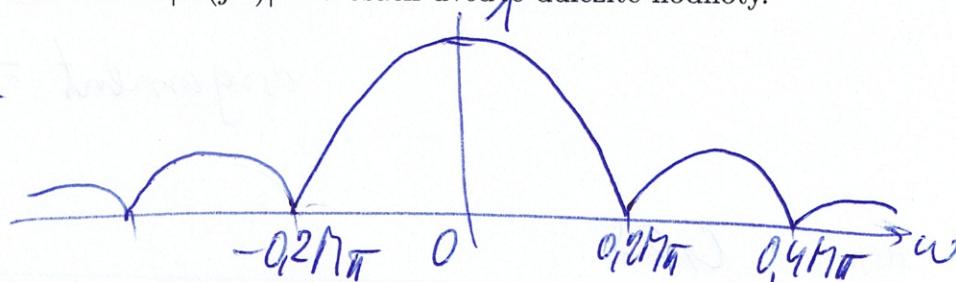
$$x(t) = \begin{cases} 100000 & \text{pro } -5 \mu s \leq t \leq +5 \mu s \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

viz A

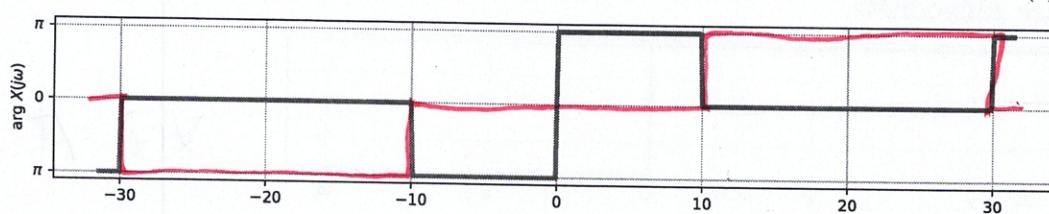
Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce $|X(j\omega)|$. Na osách uveďte důležité hodnoty.

$$Df = 100000 \cdot 10^{-6} = 1$$

$$\omega_x = \frac{2\pi}{10 \cdot 10^{-6}} = 2\pi \cdot 10^5 = 0,2\pi$$

Příklad 14 Na obrázku je průběh argumentu spektrální funkce $\arg X(j\omega)$ signálu $x(t)$. Do téhož obrázku nakreslete průběh argumentu spektrální funkce signálu s opačným znaménkem: $-x(t)$.

viz A

Příklad 15 Odvodte Parsevalův teorém, určující výkon signálu z jeho spektra, pro Fourierovu řadu. Pomůcka: určete a sečtěte výkony jednotlivých komplexních exponenciál v "syntezacním" vzorečku FŘ.

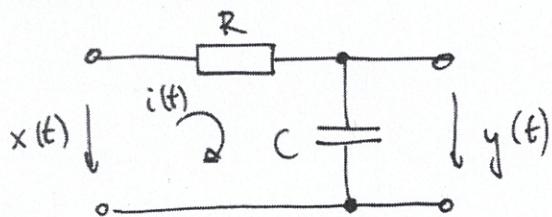
viz A

Příklad 16 Chování systému se spojitým časem je dáno: $y(t) = 2^{x(t)}$. Dokažte, že tento systém není lineární tak, že najdete signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$, pro které neplatí definice linearity $ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow ay_1(t) + by_2(t)$. Pomůcka: nejlépe se Vám bude pracovat s konstantními signály.

napiš: $x_1(t) = 0 \quad x_2(t) = 1 \quad a = 1 \quad b = 1$
 $y_1(t) = 2^0 = 1 \quad y_2(t) = 2^1 = 2 \quad ay_1(t) + by_2(t) = 1 \cdot 1 + 1 \cdot 2 = 3$

vstup pro mix $x(t) = 2^0 = 1$ $y(t) = 2^1 = 2$ $\neq 3$ nejsou rovné kelinearní

Příklad 17 Pro systém se spojitým časem na obrázku sestavte diferenciální rovnici. Můžete použít konstantu $\tau = RC$.

viz A

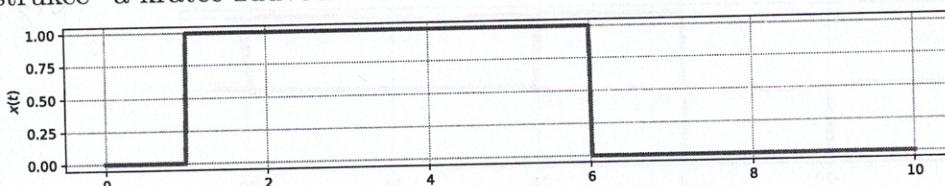
Příklad 18 Přenosová funkce $H(s)$ systému se spojitým časem má jeden nulový bod: $n_1 = 0$ a dva póly: $p_1 = -2 + 1000j$, $p_2 = -2 - 1000j$. Určete hodnotu frekvenční charakteristiky tohoto systému na kruhové frekvenci $\omega_1 = 1000$ rad/s.

viz A modul = $\frac{1000}{2 \cdot 2000} = \frac{1}{4}$

argument = viz A

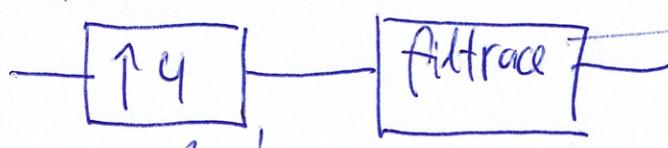
$H(j\omega_1) = 0,25$

Příklad 19 Signál se spojitým časem je pravoúhlý impuls s délkou $5 \mu s$. Tento signál je vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 5$ MHz. Nakreslete do stejného obrázku výsledek sekvence "vzorkování → rekonstrukce" a krátce zdůvodněte.

viz A

Příklad 20 Diskrétní signál na vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 8$ kHz je potřeba převést na vzorkovací frekvenci $F_{s2} = 32$ kHz. Napište nebo nakreslete schéma, jaký je korektní postup. Pokud použijete nějaký filtr, uveďte, na které vzorkovací frekvenci pracuje, a jaká je jeho frekvenční charakteristika.

3 mlnve
vzorky po 4 původním

na $F_s = 32$ kHz
DP do 4 kHz
čas oblast: sinc procházející
mlon 1x za 4 vzorky

Semestrální zkouška ISS/ISSk, řádný termín, 9.1.2023, skupina C

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... REF
 (prosím čitelně!)

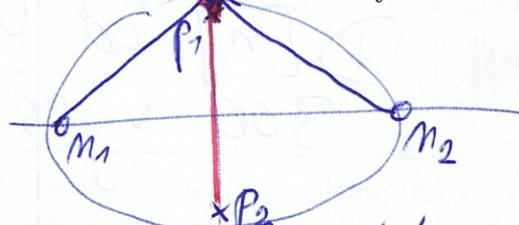
Příklad 1 Signál je reálný a má délku $N = 256$ vzorků. Známe koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 1 + j$. Napište, jaký/é další koeficient/y DFT tím pádem známe a jaká/é je/jou jeho/jejich hodnota/y.

viz A

$$X[253] = 1 - j$$

e^{jω}

Příklad 2 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = -0.98$ a $n_2 = 1$ a dva póly: $p_1 = 0.98j$ a $p_2 = -0.98j$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ rad.

$$|H(e^{j\omega_1})| = \frac{\text{Součin délek modrých}}{\text{Součin délek červených}} = \frac{\sqrt{2}, \sqrt{2}}{2 \cdot 0,02} = \frac{1}{0,02} = \underline{\underline{50}}$$

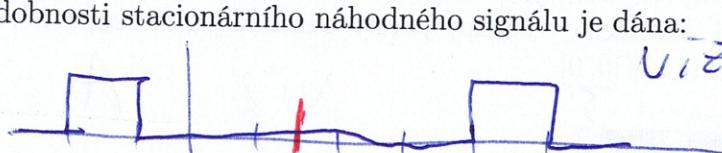
Příklad 3 Jsou dány dva FIR filtry s impulsními odezvami $h_1 = [1 \ 1 \ 1]$ a $h_2 = [1 \ -1 \ 1]$. Tyto filtry jsou spojeny paralelně (vedle sebe). Určete impulsní odezvu výsledného filtru.

$$h[n] = h_1[n] + h_2[n] = [2 \ 0 \ 2]$$

Příklad 4 Funkce hustoty pravděpodobnosti stacionárního náhodného signálu je dána:

$$p(x) = \begin{cases} 0.5 & \text{pro } -2 \leq x \leq -1 \\ 0.5 & \text{pro } 4 \leq x \leq 5 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} .$$

Určete střední hodnotu tohoto signálu.

viz A

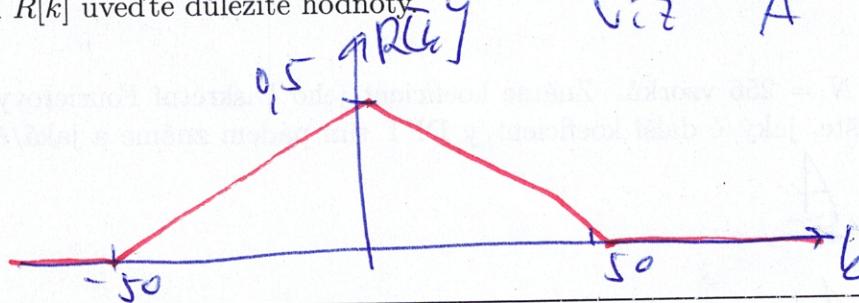
$$a = 0,5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-2}^{-1} + 0,5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_4^5 = 0,5 \left[\frac{1}{2} - 2 + 12,5 - 8 \right] = 0,5 \cdot 3 = \underline{\underline{1,5}}$$

Příklad 5 Napište, zda pro stacionární náhodný signál se střední hodnotou $a = 0$ existuje vztah mezi jeho rozptylem D a výkonem P . Pokud ano, krátce dokažte nebo zdůvodněte.

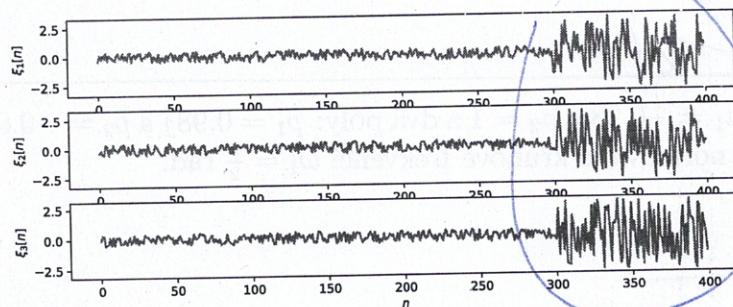
viz A

Příklad 6 Diskrétní signál o délce $N = 100$ je dán: $x[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq n < 50 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete graf všech jeho nenulových autokorelačních koeficientů. Použijte vychýlený odhad. Na osách k i $R[k]$ uveďte důležité hodnoty.

Příklad 7 Na obrázku jsou 3 realizace náhodného signálu. Určete, zda je tento signál stacionární a krátce zdůvodněte.

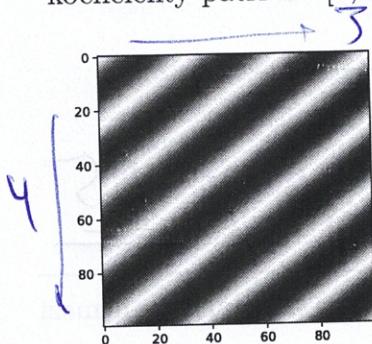

Ne stacionární
ačký pro všechna
n stejně, ale
 $D[n]$ od uzoru
300 vyšší!

Příklad 8 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů obsahuje uprostřed jeden světlý pixel: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou nulové. Napište nebo nakreslete, jak bude vypadat obrázek po filtrování 2D-filtrem (maskou, konvolučním jádrem) o rozdílu 5×5 , jehož všechny prvky mají hodnotu $\frac{1}{25}$.

viz A

Příklad 9 Obrázek o rozdílu $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů má hodnoty 0 (černá) až 1 (bílá). Určete, které koeficienty $X[m, n]$ jeho 2D-DFT budou nenulové a krátce zdůvodněte. Uvažujte hodnoty m a n pouze do 50ti. Pomůcka: všechny pixely obrázku jsou nezáporné, takže pečlivě zvažte, zda mezi nenulové koeficienty patří i $X[0, 0]$.

viz A

$X[0,0]$ a $X[4,3]$

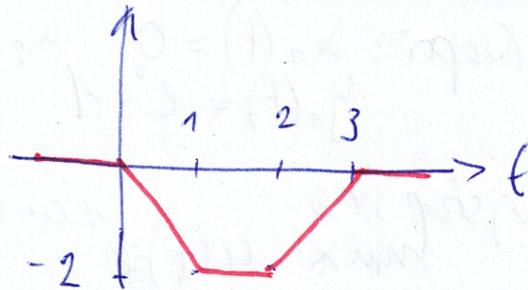
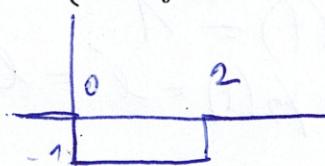
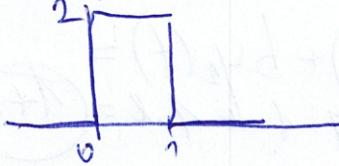
Příklad 10 Jsou dány dva signály se spojitým časem: $x_1(t) = 1.5 \cos(8\pi t)$, $x_2(t) = \delta(t)$ (Diracův impuls). Vypočtěte

$$\int_{-\infty}^{+\infty} x_1(t)x_2(t)dt = 1,5$$

viz A

Příklad 11 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) * x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} -1 & \text{pro } 0 \leq t \leq 2 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Příklad 12 Periodický signál se spojitým časem je dán: $x(t) = 3e^{-0.7j} e^{j1000\pi t}$. Napište indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho Fourierovy řady (FŘ). Pomůcka: zvažte dobře, zda pro tento signál platí $c_k = c_{-k}^*$.

viz A

$$\underline{c_1 = 3e^{-j0.7}}$$

Příklad 13 Signál se spojitým časem je obdélník

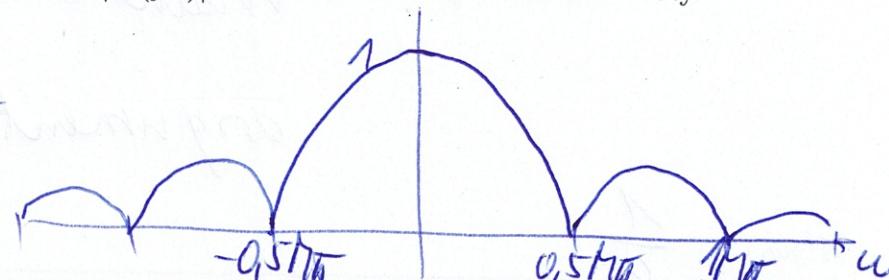
$$x(t) = \begin{cases} 250000 & \text{pro } -2 \mu s \leq t \leq +2 \mu s \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

viz A

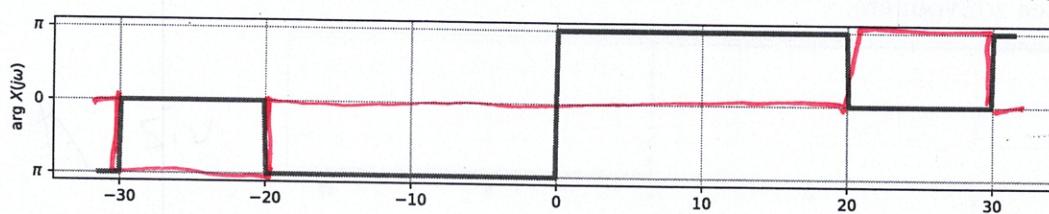
Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce $|X(j\omega)|$. Na osách uveďte důležité hodnoty.

$$D\omega = 250000 \cdot 4 \cdot 10^{-6} = 1$$

$$\omega_s = \frac{2\pi}{1 \cdot 10^{-6}} = 0,5 \cdot 10^6 = 0,5 M\pi$$

Příklad 14 Na obrázku je průběh argumentu spektrální funkce $\arg X(j\omega)$ signálu $x(t)$. Do téhož obrázku nakreslete průběh argumentu spektrální funkce signálu s opačným znaménkem: $-x(t)$.

viz A

Příklad 15 Odvoďte Parsevalův teorém, určující výkon signálu z jeho spektra, pro Fourierovu řadu. Pomůcka: určete a sečtěte výkony jednotlivých komplexních exponenciál v "syntezacním" vzorečku FŘ.

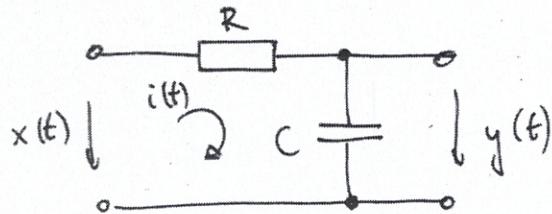
viz A

Příklad 16 Chování systému se spojitým časem je dáno: $y(t) = e^{x(t)}$. Dokažte, že tento systém není lineární tak, že najdete signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$, pro které neplatí definice linearity $a x_1(t) + b x_2(t) \rightarrow ay_1(t) + by_2(t)$. Pomůcka: nejlépe se Vám bude pracovat s konstantními signály.

$$\text{Např.: } x_1(t) = 0, \quad x_2(t) = 1 \\ y_1(t) = e^0 = 1, \quad y_2(t) = e^1 = e \\ ay_1(t) + by_2(t) = 1 \cdot 1 + 1 \cdot e = 1 + e$$

$$\text{výstup pro mix: } y(t) = e^{1 \cdot 0 + 1 \cdot 1} = e^1 = e \quad \text{vysoký, ravný, velký náraz.}$$

Příklad 17 Pro systém se spojitým časem na obrázku sestavte diferenciální rovnici. Můžete použít konstantu $\tau = RC$.

viz A

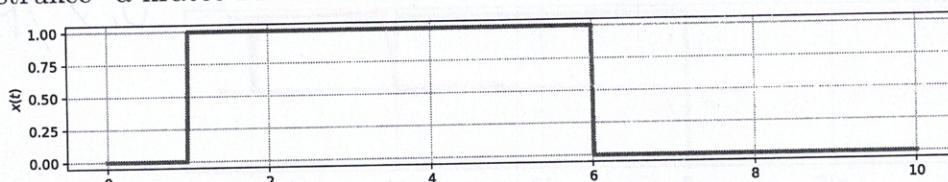
Příklad 18 Přenosová funkce $H(s)$ systému se spojitým časem má jeden nulový bod: $n_1 = 0$ a dva póly: $p_1 = -3 + 1000j$, $p_2 = -3 - 1000j$. Určete hodnotu frekvenční charakteristiky tohoto systému na kruhové frekvenci $\omega_1 = 1000$ rad/s.

$$\text{modul} = \frac{1000}{\sqrt{3 \cdot 2000}} = \frac{1}{\sqrt{6}}$$

argument = viz A

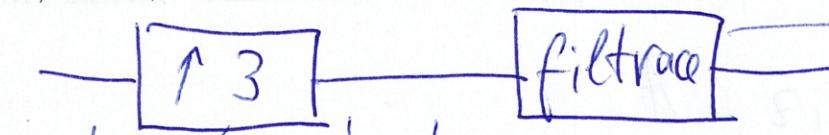
$$H(j\omega_1) = \frac{1}{\sqrt{6}}$$

Příklad 19 Signál se spojitým časem je pravoúhlý impuls s délkou $5 \mu s$. Tento signál je vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 5$ MHz. Nakreslete do stejného obrázku výsledek sekvence "vzorkování → rekonstrukce" a krátce zdůvodněte.

viz A

Příklad 20 Diskrétní signál na vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 8$ kHz je potřeba převést na vzorkovací frekvenci $F_{s2} = 24$ kHz. Napište nebo nakreslete schéma, jaký je korektní postup. Pokud použijete nějaký filtr, uveďte, na které vzorkovací frekvenci pracuje, a jaká je jeho frekvenční charakteristika.

had u zpracování,
2 náloži vzdály po tři původní

na $F_{s2} = 24$ kHz
DP do 4 kHz
čas oblast: sinc
procházející vlnou 1x
za 3 vzdály

Semestrální zkouška ISS/ISSk, řádný termín, 9.1.2023, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... REF
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Signál je reálný a má délku $N = 512$ vzorků. Známe koeficient jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT): $X[3] = 1 + j$. Napište, jaký/é další koeficient/y DFT tím pádem známe a jaká/é je/jou jeho/jejich hodnota/y.

viz A

$$X[509] = 1 - j$$

Příklad 2 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = -0.98$ a $n_2 = 1$ a dva póly: $p_1 = 0.98j$ a $p_2 = -0.98j$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ rad.

viz C

$$|H(e^{j\omega_1})| = 50$$

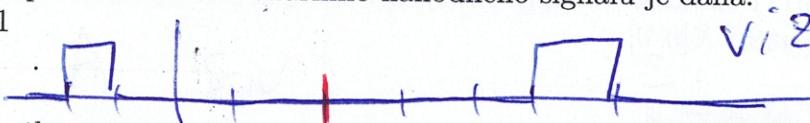
Příklad 3 Jsou dány dva FIR filtry s impulsními odezvami $h_1 = [1 \ 1 \ 1]$ a $h_2 = [1 \ -1 \ 1]$. Tyto filtry jsou spojeny paralelně (vedle sebe). Určete impulsní odezvu výsledného filtru.

viz C

$$h[n] = [2 \ 0 \ 2]$$

Příklad 4 Funkce hustoty pravděpodobnosti stacionárního náhodného signálu je dána:

$$p(x) = \begin{cases} 0.5 & \text{pro } -2 \leq x \leq -1 \\ 0.5 & \text{pro } 5 \leq x \leq 6 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Určete střední hodnotu tohoto signálu.

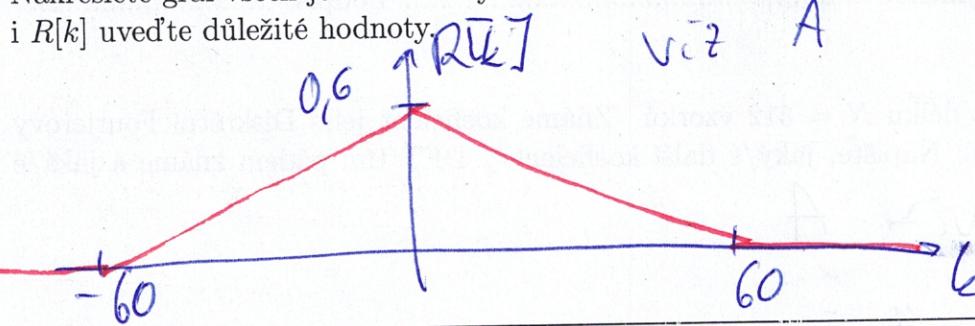
$$a = 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_{-2}^{-1} + 0.5 \left[\frac{x^2}{2} \right]_5^6 = 0.5 \left[\frac{1}{2} - 2 + 18 - 12.5 \right] = 0.5 \cdot 4 = 2$$

Příklad 5 Napište, zda pro stacionární náhodný signál se střední hodnotou $a = 0$ existuje vztah mezi jeho rozptylem D a výkonem P . Pokud ano, krátce dokažte nebo zdůvodněte.

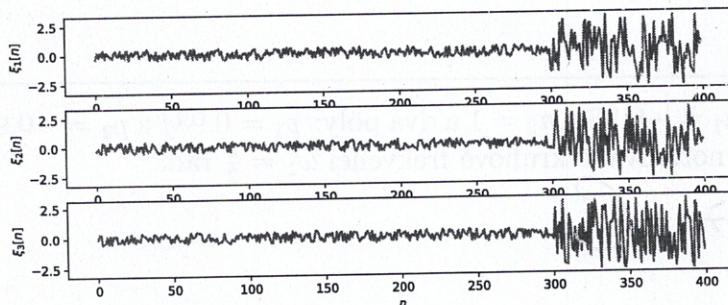
viz A

Příklad 6 Diskrétní signál o délce $N = 100$ je dán: $x[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq n < 60 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete graf všech jeho nenulových autokorelačních koeficientů. Použijte vychýlený odhad. Na osách k i $R[k]$ uveďte důležité hodnoty.

Příklad 7 Na obrázku jsou 3 realizace náhodného signálu. Určete, zda je tento signál stacionární a krátce zdůvodněte.

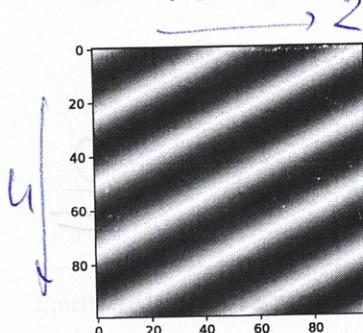

stacionární
viz C

Příklad 8 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů obsahuje uprostřed jeden světlý pixel: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou nulové. Napište nebo nakreslete, jak bude vypadat obrázek po filtrování 2D-filtrem (maskou, konvolučním jádrem) o rozměrech 5×5 , jehož všechny prvky mají hodnotu $\frac{1}{25}$.

viz A

Příklad 9 Obrázek o rozměrech $K = 100$ krát $L = 100$ pixelů má hodnoty 0 (černá) až 1 (bílá). Určete, které koeficienty $X[m, n]$ jeho 2D-DFT budou nenulové a krátce zdůvodněte. Uvažujte hodnoty m a n pouze do 50ti. Pomůcka: všechny pixely obrázku jsou nezáporné, takže pečlivě zvažte, zda mezi nenulové koeficienty patří i $X[0, 0]$.

viz A

$X[0,0]$ a $X[4,2]$

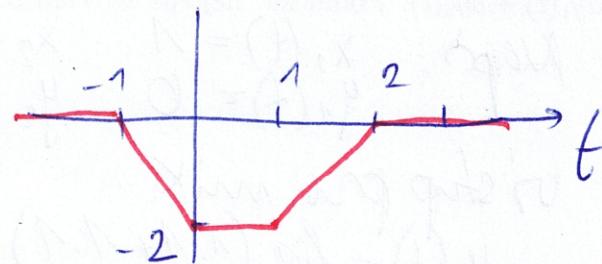
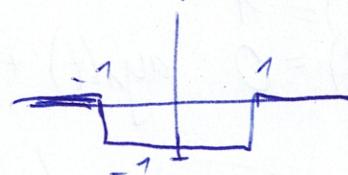
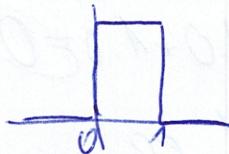
Příklad 10 Jsou dány dva signály se spojitým časem: $x_1(t) = 0.7 \cos(6\pi t)$, $x_2(t) = \delta(t)$ (Diracův impuls). Vypočtěte

$$\int_{-\infty}^{+\infty} x_1(t)x_2(t)dt = 0,7$$

viz A

Příklad 11 Nakreslete výsledek konvoluce dvou signálů se spojitým časem: $y(t) = x_1(t) \star x_2(t)$.

$$x_1(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \text{a} \quad x_2(t) = \begin{cases} -1 & \text{pro } -1 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Příklad 12 Periodický signál se spojitým časem je dán: $x(t) = 2e^{-0.5j} e^{j1000\pi t}$. Napište indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho Fourierovy řady (FŘ). Pomůcka: zvažte dobře, zda pro tento signál platí $c_k = c_{-k}^*$.

viz A

$$\underline{\underline{c_1 = 2 e^{-j0.5}}}$$

Příklad 13 Signál se spojitým časem je obdélník

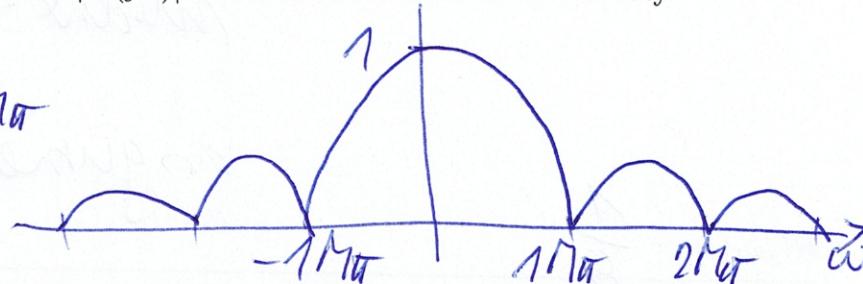
$$x(t) = \begin{cases} 500000 & \text{pro } -1 \mu s \leq t \leq +1 \mu s \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

viz A

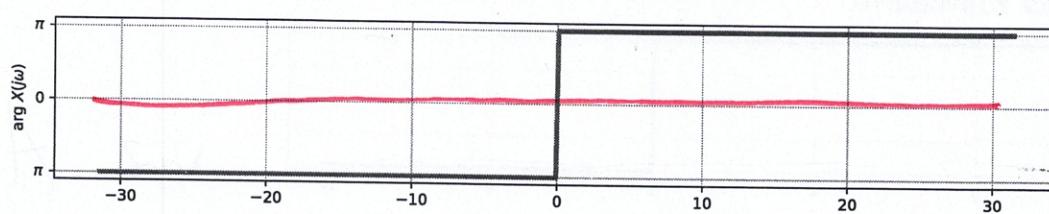
Nakreslete průběh modulu jeho spektrální funkce $|X(j\omega)|$. Na osách uveďte důležité hodnoty.

$$Dne = 500\ 000 \cdot 2 \cdot 10^{-6} = 1$$

$$\omega_x = \frac{2\pi}{2 \cdot 10^{-6}} = \pi \cdot 10^6 = 1 \text{ M}\omega$$

Příklad 14 Na obrázku je průběh argumentu spektrální funkce $\arg X(j\omega)$ signálu $x(t)$. Do téhož obrázku nakreslete průběh argumentu spektrální funkce signálu s opačným znaménkem: $-x(t)$.

viz A

Příklad 15 Odvoďte Parsevalův teorém, určující výkon signálu z jeho spektra, pro Fourierovu řadu. Pomůcka: určete a sečtěte výkony jednotlivých komplexních exponenciál v "syntezacním" vzorečku FŘ.

viz A

Příklad 16 Chování systému se spojitým časem je dáno: $y(t) = \log x(t)$. Dokažte, že tento systém není lineární tak, že najdete signály $x_1(t)$ a $x_2(t)$, pro které neplatí definice linearity $ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow ay_1(t) + by_2(t)$. Pomůcka: nejlépe se Vám bude pracovat s konstantními signály.

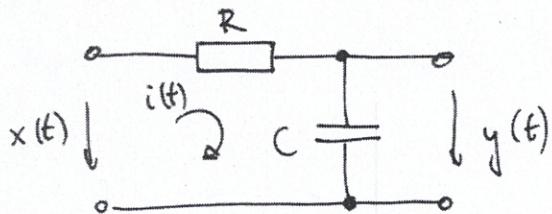
Např.: $x_1(t) = 1$ $x_2(t) = 1$ $y_1(t) = \log 1 = 0$ $y_2(t) = \log 1 = 0$ $ay_1(t) + by_2(t) = 1 \cdot 0 + 1 \cdot 0 = 0$

výstup pro mix:

$$y(t) = \log(1 \cdot 1 + 1 \cdot 1) = \log 2$$

nerovna'
lineární

Příklad 17 Pro systém se spojitým časem na obrázku sestavte diferenciální rovnici. Můžete použít konstantu $\tau = RC$.

viz A

Příklad 18 Přenosová funkce $H(s)$ systému se spojitým časem má jeden nulový bod: $n_1 = 0$ a dva póly: $p_1 = -4 + 1000j$, $p_2 = -4 - 1000j$. Určete hodnotu frekvenční charakteristiky tohoto systému na kruhové frekvenci $\omega_1 = 1000$ rad/s.

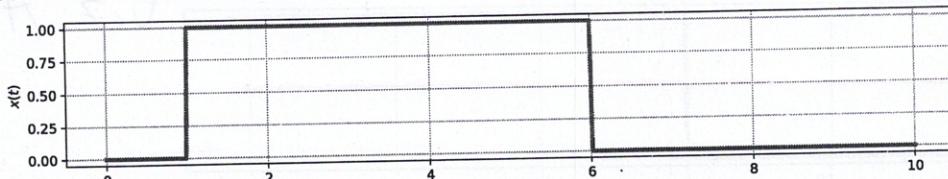
viz A

$$\text{modul} = \frac{1000}{4 \cdot 2^{1000}} = \frac{1}{8}$$

argument viz A

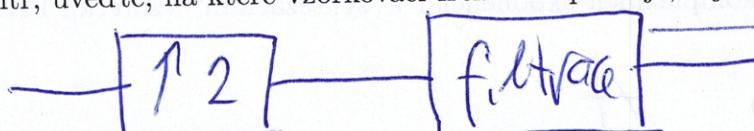
$$H(j\omega_1) = \frac{1}{8}$$

Příklad 19 Signál se spojitým časem je pravoúhlý impuls s délkou $5 \mu\text{s}$. Tento signál je vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 5 \text{ MHz}$. Nakreslete do stejného obrázku výsledek sekvence "vzorkování → rekonstrukce" a krátce zdůvodněte.

viz A

Příklad 20 Diskrétní signál na vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 8 \text{ kHz}$ je potřeba převést na vzorkovací frekvenci $F_{s2} = 16 \text{ kHz}$. Napište nebo nakreslete schéma, jaký je korektní postup. Pokud použijete nějaký filtr, uveďte, na které vzorkovací frekvenci pracuje, a jaká je jeho frekvenční charakteristika.

1 mimořádný vzorek po
+ původním

na $F_{s2} = 16 \text{ kHz}$
DP do 4 kHz
čas oblast: sinc
procházející uměl 1x za 2 vzorky